

Vraag nr. 48
van 15 oktober 1996
van de heer JOS DE MEYER

Deeltijds kunstonderwijs – Cumulatie en vaste benoeming

Artikel 10 van het koninklijk besluit (KB) nr. 63 van 20 juli 1982, houdende wijziging van de bezoldigingsregels van toepassing op het onderwijzend en daarmee gelijkgesteld personeel van het onderwijs met volledig leerplan en van het onderwijs voor sociale promotie of met beperkt leerplan, impliceert onder meer dat een bijbetrekking in het onderwijs voor sociale promotie of met beperkt leerplan in principe niet meer gesubsidieerd wordt, tenzij betrokkene voor bedoelde prestaties uiterlijk op 7 augustus 1982 vastbenoemd of stagedoend was, of deze prestaties ononderbroken verstrekte sedert de laatste dag van het schooljaar 1978-1979. In dat geval worden bijkomende prestaties in het onderwijs gesubsidieerd in de mate dat ze een derde van het minimumaantal uren vereist voor een ambt met volledige prestaties niet overschrijden.

Ofschoon in 1982 dus een nieuwe cumulregeling in het onderwijs in werking trad, kon een aantal leraars op persoonlijke titel aldus een overgangsregeling genieten.

Het besluit van de Vlaamse regering van 22 december 1993 tot regeling van de cumulatie van een andere bezigheid of een pensioen, met uitzondering van een overlevingspensioen, met een ambt in het onderwijs, doorkruiste deze overgangsregeling. Artikel 1 van dit besluit verving immers artikel 5, 1ste lid, c 1ste lid van het koninklijk besluit van 15 april 1958 houdende bezoldigingsregeling van het onderwijzend, wetenschappelijk en daarmee gelijkgesteld personeel van het ministerie van Openbaar Onderwijs, gewijzigd bij de wet van 1 augustus 1985, door de volgende bepaling (wat nieuw is, staat in cursief) :

"Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder bijbetrekking : het ambt met al dan niet volledige prestaties, dat aan een of meer bij de onderhavige bezoldigingsregeling beoogde scholen of instellingen wordt uitgeoefend door het personeelslid (...)

c) dat uit hoofde van elke andere bezigheid (dan een zelfstandig beroep of prestaties in het onderwijs ten laste van de Schatkist) en/of wegens het genot van een pensioen, met uitzondering van een overlevingspensioen, netto-belastbare inkomsten

heeft waarvan het bedrag gelijk is aan of hoger is dan het minimum verbonden aan de weddeschaal 501. Dit minimum wordt aangepast aan de index, maar verminderd met de forfaitair bepaalde beroepskosten van werknemers".

Voor een aantal leraars dat het minimum van de weddeschaal 501 (licentiaat) nog niet had bereikt, had dit tot gevolg dat hun op grond van het KB nr. 63 van 20 juli 1982 in overgangsregeling verworven prestaties in bijambt, met ingang van 1 september 1993 werden opgenomen in het hoofdambt. Vermits bovendien hun anciënniteit werd gedeblokkeerd, keerde het departement Onderwijs vaak aanzienlijke achterstallen uit. Het departement stelde de zaken voor als een ambtshalve regularisatie en liet de betrokken leraars op geen enkel moment de kans om te opteren voor behoud van hun op basis van het KB nr. 63 verworven overgangsregeling.

Wanneer thans echter sommige leraars alsnog het minimum van de weddeschaal 501 overschrijden, wordt hun deeltijds ambt in het onderwijs door het departement Onderwijs behandeld en gesanctioneerd als een nieuw bijambt.

Vermits cumulatie in het onderwijs in organieke zin uitgesloten is, zijn de gevolgen voor betrokkenen niet gering : verlies van vaste benoeming, geen wedde in juli en augustus, betaling in 25sten in plaats van 20sten (hoger secundair) of 22sten (lager secundair). Bovendien kan de inrichtende macht hen voortaan nog enkel aanstellen indien zij kan bewijzen dat er geen kandidaten in hoofdambt beschikbaar waren. Anderzijds kunnen betrokkenen blijkbaar niet meer terugvallen op de oude overgangsregeling, vermits die meer dan 2 jaar werd onderbroken, wat overeenkomstig artikel 40bis, paragraaf 3bis van het KB van 15 april 1958 als een ontoelaatbare dienstonderbreking dient te worden beschouwd.

1. Kan een op persoonlijke titel verworven overgangsregeling – in casu die van artikel 10, paragraaf 3 van het KB nr. 63 van 20 juli 1982 worden beëindigd door invoering van een nieuwe organieke wetgeving, in casu het besluit van de Vlaamse regering (BVR) van 22 december 1993 ?
2. Hadden de betrokken leraars bij de invoering van het bedoelde BVR niet vrij moeten kunnen kiezen tussen instappen op de nieuwe regeling of vasthouden aan de in 1982 verworven overgangsregeling ?

3. Valt een leraar die op grond van het BVR van 22 december 1993 zijn subsidieerbaarheid verliest, niet automatisch terug op de overgangsregeling van het KB nr. 63 van 20 juli 1982 ?
4. Wordt de inrichtende macht, die de vaste benoeming van betrokkene verder moet honoreren, hier niet het machteloze slachtoffer van een eenzijdige wijziging in de wetgeving ?

Antwoord

1. Er dient op gewezen te worden dat het koninklijk besluit nr. 63 van 20 juli 1982 tot doel had de openbare uitgaven te beperken en vooral de beschikbare arbeid in het onderwijs te herverdelen. De verwezenlijking van dit doel werd hoofdzakelijk nagestreefd door de begrippen "hoofdamt" en "bijbetrekking" in te voeren in het onderwijs voor sociale promotie of met beperkt leerplan, en verder door de bezoldiging te beperken van alle prestaties die niet als hoofdamt mogen worden bezoldigd en die dus als cumulatie (bijbetrekking en overwerk) worden aangezien.

Bij het vermelde koninklijk besluit, waarvan de juridische grond lag in artikel 1, 5° en 7° van de wet van 2 februari 1982 tot toekenning van bepaalde bijzondere machten aan de Koning, was het dan ook de bedoeling met ingang van het schooljaar 1982-1983 geen bezoldiging meer toe te kennen voor prestaties verstrekt in het onderwijs als bijbetrekking of als overwerk.

De door de Vlaamse volksvertegenwoordiger geïmplementeerde overgangsbepaling had tot doel aan de personeelsleden die bij het van kracht worden van het koninklijk besluit nr. 63 van 20 juli 1982 aan welbepaalde voorwaarden voldeden, verder een bezoldiging toe te kennen binnen de gestelde perken voor de prestaties die overeenkomstig dit besluit bij de inwerkingtreding ervan als bijbetrekking werden beschouwd.

Bij het besluit van de Vlaamse regering van 22 december 1993 tot regeling van de cumulatie van een andere bezigheid of een pensioen, met uitzondering van een overlevingspensioen, met een ambt in het onderwijs, werd ten opzichte van 1982 een nieuwe norm ingevoerd voor het bepalen of een ambt in het onderwijs al dan niet als hoofdamt of als bijbetrekking dient te worden beschouwd. De toepassing van deze norm was in de meeste gevallen voordeliger. Behoudens een latere datum van inwerkingtreding voor de personeelsleden van wie rechten wer-

den verminderd, bevat dit besluit geen overgangsbepalingen.

2. Zoals hiervoor is vermeld, bevat het besluit van de Vlaamse regering van 22 december 1993 geen overgangsregeling. Overgangsbepalingen worden enkel in een reglementaire tekst opgenomen indien de nieuwe regeling minder gunstig is dan de vroegere regeling, wat voor het voormelde besluit niet het geval is.

Terugvallen op de overgangsbepaling van artikel 10, § 3, van het koninklijk besluit nr. 63 van 20 juli 1982 is uitgesloten. Ingevolge de toepassing van de bepalingen van het besluit van de Vlaamse regering van 22 december 1993 is een nieuwe toestand ontstaan. Dit besluit bevat, zoals hiervoor reeds vermeld, geen bepaling die het opnieuw toepassen van de overgangsbepaling garandeert. Bovendien moet erop worden gewezen dat overgangsbepalingen steeds restrictief dienen te worden geïnterpreteerd en er rekening moet worden gehouden met alle facetten op het ogenblik van de totstandkoming ervan. Zodra de betrokken personeelsleden door de toepassing van het besluit van de Vlaamse regering van 22 december 1993 in hoofdamt worden bezoldigd, is er niet langer sprake van prestaties die als bijbetrekking worden beschouwd en houdt de overgangsregeling van artikel 10, § 3, van het koninklijk besluit nr. 63 van 20 juli 1982 definitief op van toepassing te zijn.

4. De inrichtende macht moet normalerwijze de reglementaire bepalingen die van toepassing zijn op de personeelsleden van de instellingen die ze inricht, opvolgen en alle vereiste maatregelen treffen om de belangen van al de betrokken partijen te vrijwaren.